

IN DE SERIE:
VOCAAL

ntr: 65
Zaterdag
Matinee
grenzeloos nieuwsgierig

69

In de Spiegel:
toelichting
Camiel Jansen
Spiegelzaal
13.40-14.05 u

24 JANUARI 2026 | 14.15-16.00 UUR

Betoverende koorklanken met **Sigvards Kļava**

Groot Omroepkoor
Sigvards Kļava dirigent

Anton Bruckner 1824-1896
Os justi 1879

Christus factus est in d 1884

Locus iste in C 1869

Ave Maria in F 1861

Felix Mendelssohn 1809-1847
Warum toben die Heiden
(uit Drei Psalmen, opus 78) 1845

pauze

Pjotr Iljitsj Tsjaikovski 1840-1893
Liturgie van de heilige Johannes Chrysostomos
opus 41 1878
concertversie

Na het eerste antifoon
Na de korte opening
Cherubijnenzang
Geloofsbelijdenis
Na de geloofsbelijdenis: Gift van vrede
Na de uitroep 'Het Uwe van het Uwe ...'
Hymne voor de Moeder Gods
Onze Vader
Prijs de Heer
Wij hebben het ware Licht aanschouwd!

Bruckner & Tsjaikovski sacraal

De Oostenrijker Bruckner, in Nederland net als zijn Russische collega Tsjaikovski vooral bekend vanwege zijn symfonieën, begon met componeren terwijl hij als koorknaapje in een klooster in spirituele muziek werd ondergedompeld. Zijn leven lang schreef hij geestelijke werken van een verrassend pure schoonheid. Tsjaikovski, hoewel minder religieus ingesteld, componeerde ook meer dan een handvol koorwerken.

Dikhuidigheid, onhandige verliefdheid, goedmoedigheid, verstrooidheid, humor (macaber tot vriendelijk), het in dienst van de kunst altijd klaarstaan, het schenden van fijne manieren, boerensluwheid, vroomheid en naïviteit, armoede, autoriteitsgeloof, miskennen, domme voorzichtigheid, broederliefde, bierdorst, bij gelegenheid stijfkoppigheid, bewustzijn van eigen belangrijkheid, toegeven aan erkende vakautoriteiten... In 1982 verscheen een overzicht van de clichés uit de talloze Bruckner-necrologieën van 1896 – hier een selectie uit de Bruckner-biografie (2012) in de vertaling van onze vroegere NCRV-collega en Bruckner-adept Cornelis van Zwol (1935-2020). Alle uitingen even juist als onzinnig.

Onmiskenbaar: Bruckner was een doorgewinterde katholiek. Hij werd op z'n dertiende in 1837 op school gestuurd naar het achttiende-eeuwse klooster van Sankt Florian, regio Linz, en werd een vroom man. Jaren later nog pauzeerde hij zijn lessen zodra het Angelus luidde om geknield te bidden, hield hij een dagboekje bij met alle gebeden die hij had gepreveld en zegde een gebed alvorens hij een orgel improvisatie te berde bracht. Zijn boertigheid (in Wenen werd hij door menigeen als provinciaal beschouwd), zijn onzekerheid (hij bewerkte vrijwel iedere symfonie meermaals, na al dan niet goede adviezen van dirigenten) – er zal allemaal iets van waar zijn, maar net zo zeker is zijn zekerheid: zijn correcties zijn doelbewust, zonder simpel toe te geven aan een of andere gril van een muzikale (sub-)hotemetoot. De laatste decennia van zijn leven was hij zeker niet arm, maar kloeg eindeloos over zijn financiën.

Zijn negen symfonieën (de laatste onvoltooid) hebben Bruckner in de loop der tijd een heldenstatus verleend. Zijn bijna-symfonische missen zijn in ons land al iets minder bekend, maar z'n tientallen

kleinere koorwerken, de geestelijke ervan alle geschreven voor een duidelijke, doorgaans liturgische gelegenheid, zijn geen standaardrepertoire in de Nederlandse concertzalen. Maar al op z'n elfde schreef Der kleine Anton een *Pange lingua*, een geestelijk werk.

Vier kleine koorwerken (1861-1884)

Vanaf 1837 zong Bruckner in het kinderkoor van het klooster van Sankt Florian. Na zijn stembrek werd hij een bas, zong in een vocaal kwartet en werd assistent-docent. In 1860 – en daarna – trad hij op als dirigent en bibliothecaris van de (seculiere) Linzer Liedertafel Frohsinn, een mannenkoor. Daar was hij veeleisend: verstaanbaarheid was voor hem 'alles', expressiviteit evenzeer. Hij hamerde op grote dynamische contrasten, van luid tot fluisterzacht.

In zijn zevenstemmige *Ave Maria* van 1861 vormen hoge en lage stemmen bijna een dubbelkoor zoals in de pre-barokke Italiaanse kerkmuziek. Een stil gebed tot Maria, met prachtige dissonanten onder andere op 'Ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostrae' (Bid voor ons zondaars, nu en in het uur van onze dood). Op 'nunc' (=nu) het tegenovergestelde: één toon F voor alle zangers.

De basstem is in het *Locus iste* bijna steeds de 'aangever', behalve bij de tekst 'irreprehensibilis est' (hij is onberispelijk). Bruckner schreef het vierstemmige koorwerk ter gelegenheid van de inwijding op 19 oktober 1869 van een kapel in Linz, voor zijn oud-leerling, pater Raphael (Oddo) Loidol.

Os justi is een mooi openingswerk van dit concert, en meteen een buitenbeentje hier. Het stuk is sterker polyfoon van opzet: de vier tot acht stemmen vormen niet alleen gezamenlijk akkoorden (=homofoon), maar bewegen met enige onderlinge zelfstandigheid. Éven ('Et lingua ejus' = en zijn tong [stem]) duikt zelfs een quasi-fuga/canon op. Opvallend is dat Bruckner zich volledig aan de 'oude' kerktoonsoort lydisch overgeeft en iedere chromatiek vermijdt: er klinken wel dissonanten, maar er is geen enkel kruis- of

Anton Bruckner
in 1868

molteken. Bruckner voltooide *Os justi* op 18 juli 1879 en droeg het op aan Ignaz Traumihler, de koorleider van zijn oude Sankt Florian. *Christus factus est*, geschreven voor Witte Donderdag 1884, de dag waarop traditioneel het witte kleed rond de kruisbeelden wordt vervangen door het paars van Pasen, is harmonisch gezien het spannendst. Opnieuw schreef Bruckner voor pater Loidol van de Abdij van Kremsmünster. Flink dissonanten, veel chromatiek, dramatische sprongen in de melodie.

Felix Mendelssohn (1846) door Eduard Magnus

Mendelssohn: Warum toben die Heiden

Felix Mendelssohn was als 'Generalmusikdirektor' in dienst van de Pruisische koning Friedrich Wilhelm IV en schreef voor hem geestelijke a cappella-werken, waaronder *Drei Psalmen*. Vanuit de vigerende protestantse traditie koos hij voor dit opus 78 een Duitstalige berijming. De première dirigeerde hij bij het grote koor van Hof en Dom van de koning dat bestond uit zeventig jongens- en mannenstemmen. Veel vrijheden had Mendelssohn niet: zowel de wereldlijke als de kerkelijke autoriteiten prefereerden een eenvoudige stijl waarvoor men een voorbeeld vond in de laat-renaissancistische componist Giovanni Pierluigi da Palestrina. Tegen zijn voorkeur in mocht Mendelssohn uitsluitend schrijven voor een a cappella-ensemble (dus zonder instrumenten).

Warum toben die Heiden, de openingspsalm, oogt inderdaad simpel. Geen dramatische chromatiek om indrukwekkende zinsneden te benadrukken, geen opzienbarende wisselingen van toonsoort. Wél een buitengewoon effectief gebruik van een achtstemmig koor, en wél tekstherhalingen voor extra gewicht. Waar Bruckner in zijn *Ave Maria* koos voor een spel tussen hoge en lage stemmen, schrijft Mendelssohn een werk voor twee gelijkwaardige koren (tweemaal sopraan, alt, tenor, bas). Door de afwisseling tussen beide koren, tussen stemtypes daarbinnen, en door duidelijke tempowisselingen geeft Mendelssohn (in tegenstelling tot Bruckner was hij ook een theatercomponist) de tekst toch een dramatisch karakter.

Tsjajkovski - Liturgie

Pjotr Iljitsj Tsjajkovski werd door de schoonheid van de orthodoxe liturgie bevangen. 'Er is niets mooiers,' schreef hij, 'dan een kerk binnengaan op zaterdag en in het halfduister, terwijl de geur van wierrook door de lucht kringelt, in gepeins verzonken te staan en te zoeken naar een antwoord op die eeuwige vragen: waartoe, wanneer, waarheen en waarom?'

Hij besloot zich in 1878 zelfs te wagen aan het schrijven van muziek voor de *Liturgie van de Heilige Johannes Chrysostomos*, zonder overigens een overtuigd aanhanger van de kerkelijke dogmatiek te zijn. Sterker nog: hij hoopte de Russische kerkmuziek nieuw leven in te blazen door af te rekenen met de hevig westers georiënteerde componeerstijl van de reeds lang overleden 'huiscomponist' van de kerk, Dmitri Bortnjanski (1751-1825). (Overigens had hij diens werken wel helpen heruitgeven; soms moet je kiezen voor je eigen levensonderhoud.)

Zodra het in Rusland over geestelijke muziek ging, had de orthodoxe kerk de almacht. Niet alleen verklaarde ze alle muziekinstrumenten taboe, als een bepaald stuk of een zekere muzikale stijl haar niet aanstond bediende zij zich van hetzelfde middel dat de staat veelvuldig beproefde: de censuur. En alles wat niet door leden van de keizerlijke hofkapel geschreven was, stónd de geestelijkheid niet onmiddellijk aan. Direct na de eerste openbare uitvoering van Tsjajkovski's *Liturgie* (in Kyiv, Oekraïne, enigszins verwijderd van het traditionele machtscentrum) werden Tsjajkovski en zijn uitgever Jurgenson voor het gerecht gedaagd. Officieel luidde de aanklacht dat zij het alleenrecht van de keizerlijke (Petersburgse) hofkapel inzake publicatie van geestelijk repertoire hadden geschonden. Tegen de verwachting in wonnen zij de rechtszaak. Het werk mocht worden gedrukt en alle voordien geconfisqueerde drukplaten voor de partituur werden geretour-

De liturgie van de Heilige Johannes Chrysostomos wordt op diverse dagen van het kerkelijk jaar gevierd, onder andere op de zaterdagen tijdens de grote vastenperiode voor Pasen. Zij dankt haar naam aan de in Antiochië geboren kerkvader Johannes (ca. 357-407), die in 398 tot patriarch van Constantinopel werd gewijd. Zijn bijnaam 'Chrysostomos' (letterlijk 'gouden mond') dankte Johannes aan zijn roemruchte welsprekendheid. Zijn protesten tegen de misstanden aan het hof en onder de geestelijkheid werden hem niet in dank afgenomen. Hij werd verbannen naar Armenië en overleed uiteindelijk als balling aan de Zwarte Zee. Het was keizer Theodosius die zijn lichaam naar Constantinopel repatrieerde en boete deed. Sinds de tiende eeuw werd Johannes Chrysostomos erkend als een van de drie heilige hiërarchen, samen met Basilius de Grote en diens broeder, Gregorius van Nazianze.

neerd. Zonder deze uitslag van het geding waren componisten als Rachmaninov, Gretsjaninov en Tsjesnokov waarschijnlijk nooit aan het schrijven van kerkmuziek begonnen.

Hoezeer Tsjaikovski ook trachtte de hegemonie van de Duits-Italiaanse componeertrant te doorbreken, en hoezeer hij ook de sfeer van de liturgische teksten in noten ving, in deze *Liturgie* verwerkte hij de oude melodieën in een grotendeels westerse harmonische structuur. In zijn *Vigilie* opus 52 (1881-1882) zou hij een stap verder zetten. Daar liet hij de oorspronkelijke melodieën, met hun vrije metriek en geheel eigen wendingen, nog meer tot hun recht komen. Dat werk, meer nog dan deze *Liturgie*, inspireerde Sergej Rachmaninov later tot het schrijven van zijn vermaarde *Vigilie* (Vespers). Maar: wát een mooi werk!

Pjotr Iljitsj
Tsjaikovski, foto
Michail Panov

**‘Er is niets mooiers dan een kerk binnen-
gaan op zaterdag en in het halfduister,
terwijl de geur van wierrook door de lucht
kringelt, in gepeins verzonken te staan en
te zoeken naar een antwoord op die eeu-
wige vragen: waartoe, wanneer, waarheen
en waarom?’**

Bruckner, Mendelssohn, Tsjaikovski. Kerkmuziek uit het midden en oosten van Europa. Ondanks aanzienlijke kerkelijke en stilistische verschillen gaapt er geen onoverbrugbare kloof tussen de rijkheid van het Oostenrijkse bisdom, de Dom van Berlijn en de overweldigende iconostases van de Russisch-orthodoxe kerk.

OS

Gezongen teksten

Os justi

Os justi meditabitur sapientiam,

et lingua ejus loquetur iudicium.

Lex Dei ejus in corde ipsius

et non supplantabuntur gressus ejus.

De mond van de rechtvaardige zal overwegen wat wijs is.

En zijn tong zal gerechtigheid spreken.

De wet van God is in zijn hart

En zijn schreden zullen niet wankelen.

Christus factus est

Christus factus est pro nobis

obediens usque ad mortem,

mortem autem crucis.

Propter quod et Deus exaltavit illum:

et dedit illi nomen,

quod est super omne nomen.

Christus is voor ons geworden

Gehoorzaam tot de dood,

Ja, tot de dood op het kruis.

Daarom ook heeft God hem verheven

En hem een naam gegeven

Die boven alle namen is.

Locus iste

Locus iste a Deo factus est,

inaestimabile sacramentum irreprehensibilis est.

Deze plaats is door God gemaakt,
door God is hij gemaakt tot een hoog te
schatten heiligdom, hij is onberispelijk.

Ave Maria

Ave Maria, gratia plena,

Dominus tecum;

benedicta tu in mulieribus,

et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Wees gegroet, Maria, vol van genade,
de Heer is met u;
gezegend zijt gij onder de vrouwen,
en gezegend Jezus, de vrucht van uw
schoot.

Sancta Maria, Mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae.

Amen

Heilige Maria, moeder van God,
bid voor ons zondaars,
nu en in het uur van onze dood.
Amen.

Warum toben die Heiden

Warum toben die Heiden,
und die Leute reden so vergeblich?
Die Könige im Lande lehnen sich auf,
und die Herrn ratschlagen miteinander
wider
den Herrn und seinen Gesalbten.
Laßt uns zerreißen ihre Bande,
und von uns werfen ihre Seile!
Aber der im Himmel wohnt, lachet
ihrer,
und der Herr spottet ihrer.
Er wird einst mit ihnen reden in seinem
Zorn,
und mit seinem Grimm wird er sie
schrecken.
Aber ich habe meinen König eingesetzt
auf meinem heiligen Berge Zion.
Ich will von einer solchen Weise predi-
gen,
daß der Herr zu mir gesagt hat:
Du bist mein Sohn, heute hab ich dich
gezeuget;

heische von mir, so will ich dir die
Heiden zum Erbe geben,
und der Welt Ende zum Eigentum.
Du sollst sie mit eisernem Szepter
zerschlagen,
wie Töpfe sollst du sie zerbrechen.
So lasset euch nun weisen, ihr Könige,
und lasset euch züchtigen, ihr Richter
auf Erden.
Dienet dem Herrn mit Furcht,
und freuet euch mit Zittern!
Küsst den Sohn, daß er nicht zürne,
und ihr umkommet auf dem Wege,
denn sein Zorn wird bald anbrennen.
Aber wohl allen, die auf ihn trauen.
Ehre sei dem Vater, und dem Sohne,
und dem heiligen Geiste,
wie es war von Anfang, jetzt und
immerdar
und von Ewigkeit zu Ewigkeit.
Amen!

Liturgie van de Heilige Johannes Chrysostomos (concertversie, zonder kerkelijke gebeden en exclamaties)

Posle pervovo antifona

Slava Otsu i Sīnu i Svatomu Duhu,
i nīne i prisno i vo vekī vekof. Amin.

Yedinorodnī Sīne i Slove Bozhī,
bezsmerten sī,
i izvolivī spasenia nashego radi
voplotitisa ot svatīa Bogoroditsī
i Prsnodevī Marii,

neprelozhno vohelovechivīsa,
raspnīsa zhe Hriste Bozhe,
smertiu smert popravnī,

yedin sī Svatīa Troitsī,
sproslaviaemī Otsu, i Svatomu Duhu,
spasi nas.

Posle malovo fhoda

Priidite, poklonimsa i pripadem ko
Hristu.

Spasi nas, Sīne Bozhī,
voskresī iz mertvīh,
poyushia Ti: Alliluya.

Gospodi, spasi blagochestivīa, i uslishī
nī.
Amin.

Svatī Bozhe, Svatī Krepki, Svatī Bez-
smernī, pomiluy nas.

Slava Otsu i Sīnu i Svatomu Duhu,
i nīne i prisno,

Na het eerste antifoon

Eer aan de Vader, en aan de Zoon, en
aan de Heilige Geest. Nu en altijd en in
de eeuwen der eeuwen. Amen.

Eniggeboren Zoon en Woord van God,
die onsterfelijk zijt,
en het op U genomen hebt voor onze
verlossing vlees te worden uit de
Heilige Moeder van God en altijd
maagd Maria,
En zonder te veranderen mens gewor-
den zijt: die gekruisigd zijt, Christus
God, en de dood door Uw dood hebt
overwonnen,
Gij die als een van de Heilige drie-een-
heid samen verheerlijkt wordt met de
Vader en de Heilige Geest, verlos ons.

Na de korte opening

Kom laten wij Christus aanbidden en
buigen voor Hem. Red ons, o Zoon van
God,
Gij die uit de doden verrezen zijt, wij die
U bezingen. Alleluja.

O God, red de vromen en hoor ons!

Amen.

Heilige God, Heilige Macht, Heilige
Onsterfelijkheid, ontferm U over ons.

Eer aan de Vader, en aan de Zoon, en
aan de Heilige Geest.

i vo vekī vekof.
Amin.

Svatī Bezsmertnī, pomiluy nas.

Svatī Bozhe, Svati Krepki, Svati Bez-
smertni, pomiluy nas.

Heruvimskaya pesn

Izhe Heruvimī tayno obrazuyushe,
i zhivotvorashey Troytse
trivatuuyu pesn pripevayushe,
fsakoe nīne zhiteyskoe otiozhīm pope-
chenie, Amin.

Yako da Tsara fseh podīmem,
angelskimi nevidimo dorinosima
chinmi.
Alliluya.

Simvol verī

Veruyu vo yedinago Boga Otsa,
Fsederzhītela, tvortsa nebu i zemli,
vidimīm zhe fsem i nevidimīm.
I vo yedinago Gospoda lisusa Hrista,
Sina Bozhīa, yedinorodnago,
izhe ot Otsa rozhdenago prezhe fseh
vek: sveta ot sveta, Boga istina ot
Boga istina, rozhdena, nesotvorena,
yedinosushna Otsu, imzhe fsa bisha.
Nas radi chelovek i nashego radi
spasenia sshedshago s nebes,
i voplotivshagosa ot Duha Svata, i
Marii Devī, i vochelovechshasa.

Raspyatago zhe za nī pri Pontistem
Pilate, i stradavsha, i pogrebena.
I voskresshago f treti den, po Pisaniem.

Nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Heilige Onsterfelijkheid, ontferm u over
ons.
Heilige God, Heilige Macht, Heilige
Onsterfelijkheid, ontferm U over ons.

Cherubijnenzang

Wij die in het Mysterie verzinnebeelden
de Cherubijnen en die de hymne zingen,
de hymne driemaal heilig, aan de
Levenschenkende Drie-eenheid: laat
ons alle levenszorgen afleggen. Amen.

Om te mogen ontvangen de Koning
van het heelal, onzichtbaar begeleid
door Zijn lijfwacht en de Engelenkoren.
Alleluja.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God, de almachtige Vader,
Schepper van hemel en aarde, van al
wat zichtbaar en onzichtbaar is.
En in Jezus Christus, zijn enige Zoon,
onze Heer;
die ontvangen is van de heilige Geest.
Licht uit Licht; ware God uit ware God;
geboren, niet geschapen; één wezen
met de Vader, en door wie alles gescha-
pen is. Hij is voor ons, mensen, en
omwille van ons heil, uit de hemel
neergedaald. Hij heeft het Vlees
aangenomen, door de heilige Geest uit
de Maagd Maria, en is mens geworden.
Hij werd voor ons gekruisigd. Hij heeft
geleden onder Pontius Pilatus en is
begraven. Hij is verrezen op de derde

I vozshedshago na nebesa,
i sedasha odesnuyu Otsa.
I paki gradushago so slavoyu,
suditi zhīvim i mertvīm,
yegozhe tsarstviu ne budet kontsa.

I v Duha Svatago, Gospoda, Zhivotvo-
rashago, izhe ot Otsa ishodyashago,

izhe so Otsem i Sīnom spoklanyaema i
slavima, glagolavshago Proroki.

Vo yedinu Svatuyu, Sobornuyu,
i Apostolskuyu Tserkov.
Ispoveduyu yedino Kreshenie
vo ostavlenie grehov.
Chayu voskresenia mertvīh.
i zhizni budushago veka.
Amin.

Posle Simvola verī: Milost mira
Dostoyno i pravedno yest poklanyatisa
Otsu i Sīnu i Svatomu Duhu,
Troitse yedinosushney i nerazdelney.

Svat, svat, svat, Gospod savaof,
ispoln nebo i zemla slavi tvoea:
osana v vishnih,
blagosloven gradi vo imya Gospodne,
osana v vishnih.

Posle vozglasheniya „Tvoja ot Tvoih ...“:
Tebe poem,
tebe blagoslovim,
tebe blagodarim, Gospodi,
i molim ti sya, Bozhe nash.

dag, volgens de schriften.
Hij is opgevaren ten Hemel: zit aan de
rechterhand van de Vader.
Hij zal wederkomen in heerlijkheid, om
te oordelen over levenden en doden,
en aan Zijn Rijk komt geen einde.

Ik geloof in de Heilige Geest, die Heer is
en het leven geeft, die voortkomt uit de
Vader.

Die met de Vader en de Zoon tezamen
wordt aanbeden en verheerlijkt. Die
gesproken heeft door de profeten.
Ik geloof in de Ene, heilige, Katholieke
en Apostolische Kerk.
Ik belijd één doopsel tot vergeving van
de zonden.
Ik verwacht de opstanding van de
doden, en het eeuwige leven.
Amen.

Na de geloofsbelijdenis: Gift van vrede
Het is recht en waardig, te aanbidden,
de Vader en de Zoon en de Heilige
Geest.

Heilig! Heilig! Heilig is de Heer Sabaoth.
De hemel en aarde zijn vol van Uw
heerlijkheid. Hosanna in de Hoge.
Gezegend Hij die komt in de naam van
de Heer. Hosanna in de Hoge!

Na de uitroep 'Het Uwe van het Uwe ...'
Wij prijzen U,
wij loven U,
wij zeggen U dank, o Heer,
en wij bidden U, onze God.

Posle slov „Izriadno o presviatey...“:

Dostoyno yest

Dostoyno yest yako voistinu blazhiti
tya Bogoroditsu, prsinoblazhenuyu
i preneporochnuyu, i Mater Boga
nashego.

Chestneyshuyu Heruvim
i slavneyshuyu bez sravnenia Serafim,

bez islenia Boga Slova rozhdshuyu,
sushuyu Bogoroditsu tyia velichaem.

Molitva Gospodnya: Otche nash

Otche nash, izhe yesi na nebeseh,
da svatitsa imya tvoe,
da priidet tsarstvie tvoe,
da budet volya Tvoya,
yako na nebesi, i na zemli.
Hleb nash nasushni dazhd nam dnes:
i ostavi nam dolgi nasha,
yakozhe i mi ostavlaem dolzhnikom
nashim:
i ne vedi nas vo iskushenie,
no izbavi nas ot lukavago.
Amin.

Prichastniy stih: Hvalite Gospoda

Hvalite Gospoda s nebes, hvalite yego v
vishnih. Alliluya.

Posle vozglasheniya „So strahom
Bozhiim ...“: Videhom svet istini
Videhom svet istini,
priahom Duha nebesnago,

obretohom veru istinuyu,
nerazdelney Troitse poklanyaemsa:

Na de woorden 'In het bijzonder voor
onze meest heilige ...':

Hymne voor de Moeder Gods

O waarlijk passend is het U zalig te
prijzen, o Moeder Gods. Zaliggeprezen
en ongeschonden Moeder van God.

Gij die eerbiedwaardiger zijt dan de
Cherubijnen. En onvergankelijk glorie-
rijker dan de Serafijnen. Die zonder
smet, God, het woord hebt gebaard. Gij
waarlijk Moeder van God: U roemen wij.

Het gebed van de Heer: Onze Vader

Onze Vader die in de hemelen zijt,
geheiligd zij Uw Naam,
Uw Rijk kome.
Uw wil geschiede
op aarde als in de Hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden
zoals ook wij vergeven aan onze schul-
denaren.
En leid ons niet in bekoring,
Maar verlos ons van het kwade.
Amen.

Communievers: Prijs de Heer

Zegen onze God uit de hemelen! Zegen
Hem als Allerhoogste! Alleluja!

Na de uitroep 'In de angst voor God':
Wij hebben het ware Licht aanschouwd!
Wij hebben het ware Licht aanschouwd.
Wij hebben de Hemelse Geest ontvan-
gen.
Wij hebben het ware geloof gevonden.
Wij aanbidden de ondeelbare Drie-
eenheid,

Iconostase in de Kathedraal van de Ontsla-
penis van de Moeder Gods, Moskou, Kreml,
1547-1654, deels 12de-eeuws

tya bo nas spasla yest.
Amin.

Da ispolnyatsa usta nasha hvalenia
tvoego, Gospodi,
yako da poem slavu tvoyu,
yako spodobil yesi nas prichastitisa
svatim tvoim, bozhestvenim, bez-
smertnim i zhivotvorashim Taynam.
Soblyudi nas, vo tvoey svatini,
ves den pouchatisa pravde tvoey.
Alliluya.

Budi imya Gospodne blagosloveno
ot nina i do veka.

Gospodi, sohrani ih na mnogaya leta.

tekst en vertaling: met dank aan
Concertgebouw Brugge

want zij is het die ons heeft gered.
Amen.

Moge, o Heer, onze mond zich nu
vervullen met lof,
opdat wij U glorie zouden bezingen,
want Gij liet ons thans deelnemen aan
Uw heilige, goddelijke, onsterfelijke en
levendmakende Mysteries.
Behoud ons in Uwe heiligheid, opdat wij
de ganse dag uw gerechtigheid zouden
belevan. Alleluja!

De Naam des Heren weze gezegend
van nu af tot in de eeuwigheid.

God, bescherm hen voor nog vele jaren.

Uitvoerenden

Sigvards Kļava | dirigent

- chef-dirigent en artistiek leider Lets Radio Koor 1992-2023
- docent koordirectie Jāzeps Vītols Letse Muziekacademie
- veel aandacht voor componisten uit zijn geboorteland Letland, zoals Pärt, Vasks, Ešenvalds en Einfelds
- Letse muziekprijzen zoals Grand Prix voor interpretatie muziek van Schnittke en landelijke onderscheiding vanwege zijn betekenis voor Letse muziek
- naast Groot Omroepkoor ook gastdirigent Nederlands Kamerkoor, Cappella Amsterdam, Nationale Jeugdkoren Nederland, Vlaams Radiokoor
- podia: Berliner Konzerthaus, Théâtre des Champs-Élysées, Bervaldhallen Stockholm, Dresdner Frauenkirche, Lincoln Centre New York
- **EERDER IN DE MATINEE** Diepenbrock *Missa in die festo* (2012), Momotenko-Levitsky *Na Strastnoy* & Rachmaninov *Vespers* (2017)

Groot Omroepkoor

- zingt koorpartijen in opera's, oratoria en cantates in de concertseries van de Nederlandse Publieke Omroep, en a cappella
- werkt samen met het Radio Filharmonisch Orkest en Koninklijk Concertgebouworkest
- eerste officiële chef-dirigent Kenneth Montgomery
- chef-dirigent sinds 2020: Benjamin Goodson
- opgericht in 1945
grootomroepkoor.nl

sopraan

Bernadeta Astari
Elma Dekker
Marion Dumeige
Elise van Es
Matilda Horton
Charlotte Janssen
Anitra Jellema
Esther Kouwenhoven
Bauwien van der Meer (*solo koor 2*)
Tanja Obalski
Yun Park
Sandra Sinivali
Varvara Tishina
Liesbeth Vanderhallen
Julia Westendorp (*solo koor 1*)
Elena Zamudio Garcia de las Bayonas

alt

Nicoline Bovens
Maria Koshiishi
Julia Mech
Suzanne Meessen
Chantal Nysingh
Marie-Sande Papenmeyer (*solo koor 1*)
Judith Petra
Adélaïde Rouyer
Guja Sandholt
Anna Traub
Roelien van Wageningen
Franske van der Wiel
Emilie Wijers
Els Woldberg
Pierrette de Zwaan (*solo koor 2*)

tenor

Dolf Drabbels
Juan Felipe Gallegos Carlos
Mattijs Hoogendijk
Gerben Houba (*solo koor 1*)
Peter-Paul Houtmortels
Matevž Kajdiž
Aart Mateboer
Carlos Negrin López
Albert van Ommen (*solo koor 2*)
Uroš Petrac
Daniel Schmid
Matthew Smith
Georgi Sztojanov
Magnus Walker

bas

Gert-Jan Alders
Erks Jan Dekker
Peter Duyster
Joep van Geffen
Geert van Hecke
Pieter Hendriks
Daniël Hermán Mostert (*solo koor 2*)
Itamar Lapid
Emory Mulick
Ludovic Provost
Lars Terray (*solo koor 1*)
Nanco de Vries
Timo Wang
Jan van Zelm

Colofon

UITGAVE NTR Klassiek
TEKST, REDACTIE, OPMAAK
Onno Schoonderwoerd
FOTOGRAFIE Jānis Deinats (Kļava), Michail
Panov (Tsjaikovski), NN

ART DIRECTION Norbert Croonenberg
DRUK Ten Herkel Grafisch Compleet

© 2025 NTR ZaterdagMatinee, Hilversum

Programmering en productie NTR ZaterdagMatinee

ARTISTIEK PROGRAMMEUR Frank Veenstra
CASTING CONSULTANT Christian Carlstedt
PRESENTATIE NTR ZATERDAGMATINEE, NPO
KLASSIEK Hans Haffmans
PRODUCTIE Dominique Slegers, Anita Wijnen

MARKETING & COMMUNICATIE Jorieke de
Fretes, Renske Homans, Mary Fan
Zandkamp
RADIOREDACTIE Myrthe van Dijk
HOOFDREDACTIE NTR KLASSIEK Makira Mual
EINDREDACTIE NTR KLASSIEK Jane van Laar
FINANCIËLE ADMINISTRATIE NTR & Stichting
Omroep Muziek

**WIJ HEBBEN
DE MATINEE
OPGENOMEN IN
ONS TESTAMENT
DOET U OOK MEE?**

Caspar Broeksma
Gerard Jongerius
Kees van Tilburg

*bestuursleden Stichting
Vrienden van de Matinee*

Vrienden
van de Matinee

vriendenvandematinee.nl